

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 516/2012-18

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 23. októbra 2012 predbežne prerokoval sťažnosť A. K., B., zastúpenej Advokátskou kanceláriou L. s. r. o., B., v mene ktorej koná konateľ a advokát JUDr. P. K., vo veci namietaného porušenia jej základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4 Cdo 124/2011 z 25. januára 2012 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť A. K. o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 30. mája 2012 doručená sťažnosť A. K., B. (ďalej len „sťažovateľka“), vo veci namietaného porušenia jej základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Najvyššieho súdu

Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 4 Cdo 124/2011 z 25. januára 2012 (ďalej len „napadnuté uznesenie“).

Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že sťažovateľka ako žalobkyňa bola účastníčkou konania v právnej veci o mimoriadne zvýšenie náhrady škody za bolesť a sťaženie spoločenského uplatnenia vedenej Okresným súdom Senica pod sp. zn. Si – 4 C 55/2004. Okresný súd Senica v predmetnej veci rozhodol rozsudkom z 20. januára 2010 tak, že žalobe sťažovateľky čiastočne vyhovel a vo zvyšku žalobu zamietol. Na základe podaného odvolania sťažovateľky, ako aj žalovanej rozhodoval Krajský súd v Trnave (ďalej len „krajský súd“), ktorý svojím rozsudkom sp. zn. 10 Co 166/2010 z 27. októbra 2010 rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej zamietajúcej časti, ako aj v napadnutej vyhovujúcej časti vo veci samej a v časti trov konania potvrdil. Sťažovateľka nespokojná s výsledkom odvolacieho konania podala dovolanie, o ktorom rozhodol najvyšší súd napadnutým uznesením.

Sťažovateľka sa v sťažnosti nestotožňuje s právnym názorom dovolacieho súdu a je toho názoru, že najvyšší súd *„nepripustným spôsobom zasiahol do jej ústavne garantovaného práva na súdnu ochranu, spravodlivý proces a zasiahol do princípu právnej istoty“*. V sťažnosti zotrváva na argumentácii, podľa ktorej *„odôvodnenie rozhodnutia dovolacieho (tiež druhostupňového) súdu nemá zákonom požadované náležitosti, čo robí toto rozhodnutie nepresvedčivým a nepreskúmateľným. Intenzita neodstránenia vážnych a rozhodujúcich skutkových rozporov v znaleckom dokazovaní a v kontrolnom znaleckom dokazovaní, nedostatok konkrétneho a zrozumiteľného odôvodnenia, prečo sa všeobecné súdy priklonili len ku kontrolnému znaleckému posudku, dosiahli podľa názoru sťažovateľky ústavne neospravedliteľnú intenzitu“*.

V tejto súvislosti sťažovateľka poukazuje na to, že *„vo svojom dovolaní uviedla konkrétne skutočnosti, resp. právnú argumentáciu, ktoré považovala za podstatné pre rozhodnutie vo veci samej a s ktorými sa odvolací súd napriek tomu nevysporiadal, a to bez uvedenia konkrétnych dôvodov pre takýto postup“*. Najvyššiemu súdu sťažovateľka vyčíta,

že v napadnutom uznesení „dospel k ústavne neudržateľným a svojvoľným záverom“, keď „ignoroval potrebu zrozumiteľne vysvetliť a konkretizovať svoju argumentáciu“.

Sťažovateľka je toho názoru, že „vzhľadom na uvedené skutočnosti bol súd (krajský súd, pozn.) povinný vzniknuté nejasnosti odstrániť, a to vykonaním ďalšieho dokazovania. Len takýto postup by zodpovedal garanciam spravodlivého súdneho konania a z tohto pohľadu súd nebol pri posudzovaní tejto odbornej otázky oprávnený sa jednostranne a na základe vlastného uváženia prikloniť k záverom znaleckého posudku MUDr. P.“.

Sťažovateľka ďalej v sťažnosti tvrdí, že „zo strany dovolacieho súdu tak neboli dodržané zásady spravodlivého súdneho konania, v čoho dôsledku bola sťažovateľke odňatá možnosť konať pred súdom, čím bola ukrátená na svojich právach. V danej skutkovej situácii tak boli splnené všetky zákonom stanovené podmienky prípustnosti dovolania podľa § 237 písm. f) OSP. Dovolací súd pochybil, keď svojim rozhodnutím dovolania sťažovateľky odmietol ako neprípustné... Odmietnutím dovolania bez bližšieho a preskúmateľného vysvetlenia došlo k neprípustnému zúženiu práva sťažovateľky na prístup k dovolaciemu súdu“.

Sťažovateľka na základe uvedenej argumentácie v sťažnosti žiadala, aby ústavný súd po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie takto rozhodol:

„1. Uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4 Cdo 124/2011 zo dňa 25.01.2012 došlo k porušeniu základného práva sťažovateľky na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a čl. 1 ods. 1 Ústavy SR.

2. Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4 Cdo 124/2011 zo dňa 25.01.2012 sa zrušuje a vec sa vracia Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky na ďalšie konanie.

3. Sťažovateľke priznáva náhradu trov konania pred Ústavným súdom Slovenskej republiky, ktorú je Najvyšší súd Slovenskej republiky povinný zaplatiť na účet sťažovateľky do 15 dní odo dňa právoplatnosti tohto nálezu.“

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde...

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch...

Formuláciou uvedenou v čl. 46 ods. 1 ústavy ústavodarca v základnom právnom predpise Slovenskej republiky vyjadril zhodu zámerov vo sfére práva na súdnu ochranu s právnym režimom súdnej ochrany podľa dohovoru. Z uvedeného dôvodu preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (obdobne napr. II. ÚS 71/97, IV. ÚS 195/07, III. ÚS 24/2010).

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti sťažovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy

podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Ústavný súd je podľa § 20 ods. 3 zákona o ústavnom súde viazaný návrhom na začatie konania okrem prípadov výslovne uvedených v tomto zákone. Viazanosť ústavného súdu návrhom sa vzťahuje zvlášť na návrh výroku rozhodnutia, ktorého sa sťažovateľka domáha. Ústavný súd môže rozhodnúť len o tom, čoho sa sťažovateľka domáha v petite svojej sťažnosti, a vo vzťahu k tomu subjektu, ktorý označila za porušovateľa svojich práv. Ústavný súd preto námietky vo vzťahu k rozhodnutiu krajského súdu, ako aj v úvode označené namietané porušenie základného práva sťažovateľky na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 2 ústavy považoval len za súčasť jej právnej argumentácie.

Podstatou sťažnosti je nespokojnosť sťažovateľky s napadnutým uznesením najvyššieho súdu ako súdu dovolacieho, ktorým najvyšší súd dovolanie odmietol. Sťažovateľka v ňom vidí porušenie svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Ústavný súd úvodom považuje za potrebné pripomenúť, že nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol alebo nebol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Z rozdelenia súdnej moci v ústave medzi ústavný súd a všeobecné súdy totiž vyplýva, že ústavný súd nie je opravnou inštanciou vo veciach patriacich do právomoci všeobecných súdov (napr. I. ÚS 19/02, III. ÚS 151/05, III. ÚS 344/06).

Úloha ústavného súdu sa vymedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách. Z tohto postavenia ústavného súdu vyplýva, že môže preskúmať

rozhodnutie všeobecného súdu v prípade, ak v konaní, ktoré mu predchádzalo, alebo samotným rozhodnutím došlo k porušeniu základného práva alebo slobody. Skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť teda predmetom kontroly zo strany ústavného súdu vtedy, ak by vyvodené závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (mutatis mutandis I. ÚS 13/00).

Sťažovateľka odôvodňovala porušenie svojich označených práv napadnutým uznesením najvyššieho súdu jeho arbitrárnosťou, pretože podľa jej názoru odôvodnenie napadnutého uznesenia je nedostatočné, nekonkrétne, a tým aj ústavne neudržateľné.

Ústavný súd konštatuje, že z odôvodnenia napadnutého uznesenia najvyššieho súdu vyplýva, že dôvodom odmietnutia sťažnosti bola skutočnosť, že najvyšší súd sa nestotožnil s názorom sťažovateľky týkajúcim sa prípustnosti jej dovolania z dôvodu podľa § 237 písm. f) zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej aj „OSP“), čo aj primeraným spôsobom odôvodnil. Vzhľadom na to, že sťažovateľka v dovolaní okrem uvedeného namietaného dôvodu prípustnosti dovolania uvádzala ďalej len dôvody dovolania podľa § 241 ods. 2 písm. b) a c), ktoré samej osebe nezakladajú prípustnosť dovolania, najvyšší súd v odôvodnení svojho rozhodnutia po preskúmaní veci konštatoval nemožnosť vyvodiť prípustnosť dovolania zo žiadneho ustanovenia Občianskeho súdneho poriadku, preto dovolanie odmietol.

Ústavný súd opakovane judikoval, že pokiaľ preskúmanie postupu alebo rozhodnutia orgánu štátu v rámci predbežného prerokovania nesignalizuje možnosť porušenia základného práva alebo slobody sťažovateľa, realnosť ktorej by bolo potrebné preskúmať po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie (napr. I. ÚS 66/98, II. ÚS 101/03, I. ÚS 27/04, I. ÚS 25/05), je možné sťažnosť odmietnuť ako zjavne neopodstatnenú.

Ústavný súd po preskúmaní napadnutého uznesenia najvyššieho súdu dospel k záveru, že ho možno považovať za ústavne akceptovateľné. Ústavný súd konštatuje, že odôvodnenie napadnutého rozhodnutia najvyššieho súdu nemožno považovať za arbitrárne

ani za svojvoľné alebo za nepreskúmateľné. Toto odôvodnenie poskytuje dostatočný základ pre jeho výrok. Úvahy najvyššieho súdu sú zrozumiteľné a dostatočne logické, vychádzajúce z namietaných väd uvedených v dovolaní a relevantných noriem procesného práva, ktorých účel a význam nepopierajú. Ústavný súd tiež nezistil, že by relevancia námietok sťažovateľky smerujúcich proti napadnutému uzneseniu najvyššieho súdu z hľadiska posúdenia možného porušenia jej základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru umožnila dospieť k záveru, ktorý by odôvodňoval vyslovenie porušenia uvedených práv. Z uvedeného dôvodu sťažnosť sťažovateľky v celom rozsahu odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde pre zjavnú neopodstatnenosť.

V nadväznosti na odmietnutie sťažnosti ústavný súd už o ďalších požiadavkách sťažovateľky nerozhodoval.

Nad rámec už uvedených dôvodov ústavný súd dodáva, že sťažovateľka sama stanovila rozsah a predmet svojej sťažnosti a za porušovateľa svojich práv označila len najvyšší súd. Sťažovateľka konkrétne svojou sťažnosťou napádala len jeho napadnuté uznesenie ako výsledok dovolacieho konania. Rozsah prieskumu v rámci dovolacieho konania je však striktné limitovaný a viazaný na existenciu dôvodov zakladajúcich prípustnosť dovolania. Pokiaľ dôvody prípustnosti dovolania neexistujú, čo v konkrétnom prípade konštatoval aj najvyšší súd, nemožno to dovolaciemu súdu vyčítať a vidieť porušenie základných práv alebo slobôd v tom, že najvyšší súd sa meritórne nezaoberal ďalšími namietanými skutočnosťami, ktorými možno odôvodniť dovolanie, ale ktoré prípustnosť dovolania samy nezakladajú.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 23. októbra 2012